

URZĄD STATYSTYCZNY W OLSZTYNIE
ul. Tadeusza Kościuszki 78/82, 10-959 Olsztyn

Kontakt: e-mail: SekretariatUSOls@stat.gov.pl
tel. 89 524 36 66
faks 89 524 36 67

Internet: <http://olsztyn.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO WE WRZEŚNIU 2016 R.

Nr 9/2016

opublikowany 28.10.2016

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2016 r. było wyższe niż przed miesiącem, jak i w porównaniu do analogicznego miesiąca ub. roku.
- W końcu września br. liczba bezrobotnych była niższa od notowanej w poprzednim miesiącu, jak i we wrześniu ub. roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 13,7% i była niższa w porównaniu do sierpnia 2016 r. oraz w porównaniu do analogicznego miesiąca roku ub.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. było wyższe w stosunku do poprzedniego miesiąca oraz w porównaniu do września ub. roku.
- Ceny żywca rzeźnego wieprzowego i mleka w skupie były wyższe niż przed rokiem, natomiast ceny zbóż, żywca rzeźnego wołowego i drobiowego były niższe. Na targowiskach ceny owsa były wyższe w porównaniu do analogicznego miesiąca roku ubiegłego, natomiast pszenicy, żyta, jęczmienia i ziemniaków jadalnych późnych niższe. W skali miesiąca wzrosły ceny skupu zbóż, żywca rzeźnego wołowego i wieprzowego oraz mleka, natomiast spadły ceny żywca rzeźnego drobiowego. W porównaniu z sierpniem 2016 r. na targowiskach odnotowano wzrost cen jęczmienia oraz spadek cen pszenicy i owsa.
- Produkcja sprzedana przemysłu kształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem (o 7,0%). Produkcja budowlano-montażowa spadła o 29,0% w stosunku do ub. roku.
- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań była większa niż we wrześniu ub. roku (o 15,3%). Mieszkania przekazali inwestorzy indywidualni, budujący na sprzedaż lub wynajem oraz budownictwo zakładowe.
- W porównaniu z wrześniem ub. roku wystąpił spadek sprzedaży detalicznej (o 5,7%) i wzrost hurtowej (o 23,6%).

SPIS TREŚCI

Strona

Rynek pracy.....	4
Wynagrodzenia.....	7
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny.....	18
Wybrane dane o województwie warmińsko-mazurskim	20

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

np.:

skrót	pełna nazwa
	sekcje
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja skór i wyrobów skórzanych	produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

np.:

Kreska (–) –	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.) –	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x) –	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*) –	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ) –	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo warmińsko-mazurskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Olsztynie oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

We wrześniu br. w porównaniu do analogicznego miesiąca ub. roku zaobserwowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia rejestrowanego.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 139,0 tys. osób, tj. o 2,2% wyższym niż przed rokiem (we wrześniu ub. roku – wzrost o 0,5%).

W porównaniu do września ub. roku zatrudnienie wzrosło m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,7%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 8,2%), przemyśle (o 4,6%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,6%). W ujęciu rocznym spadek zatrudnienia nastąpił m.in. w informacji i komunikacji (o 33,8%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 21,3%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,4%) oraz budownictwie (o 5,1%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

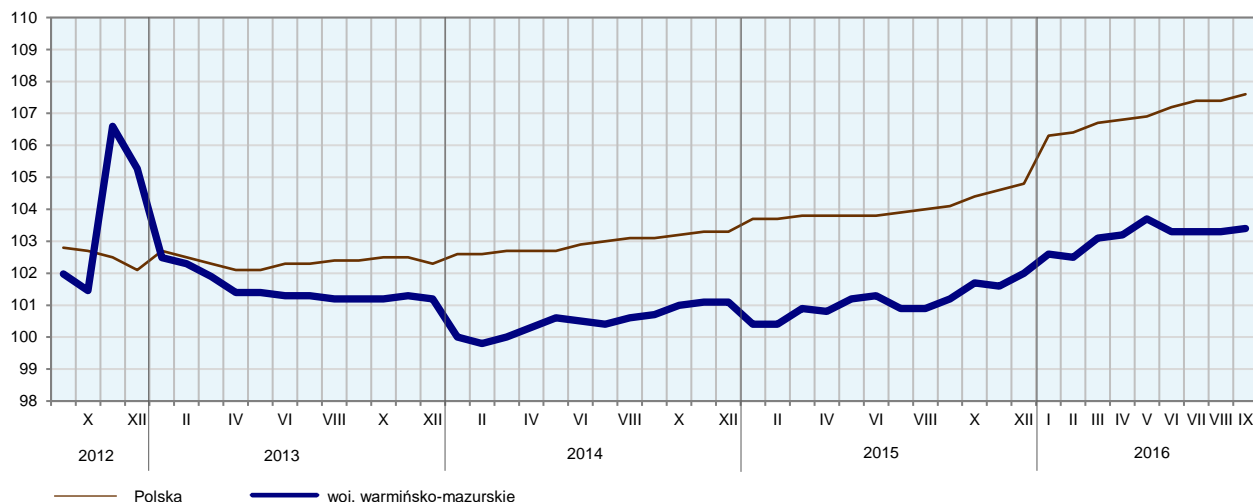
Wyszczególnienie	IX 2016		I–IX 2016	
	w tys.	IX 2015= 100	w tys.	I–IX 2015= 100
O g ó ł e m	139,0	102,2	138,4	102,2
w tym:				
Przemysł	82,7	104,6	82,5	104,4
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	75,7	104,9	75,5	104,8
Budownictwo.....	10,3	94,9	10,2	95,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	20,6	102,6	20,4	101,9
Transport i gospodarka magazynowa	5,6	108,7	5,5	107,5
Zakwaterowanie i gastronomia	2,7	108,2	2,7	110,0
Informacja i komunikacja.....	0,9	66,2	1,0	67,0
Obsługa rynku nieruchomości.....	2,2	99,4	2,2	98,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	1,6	78,7	1,7	79,1
Administrowanie i działalność wspierająca.....	6,4	90,6	6,4	94,8

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu do sierpnia 2016 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło. Wzrost wystąpił m.in. w informacji i komunikacji (o 0,9%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,5%), obsłudze rynku nieruchomości, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz przemyśle (po 0,2%). Spadek zaobserwowano m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,3%), budownictwie (o 0,2%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,1%).

W okresie styczeń–wrzesień 2016 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 138,4 tys. osób i wzrosło w porównaniu do analogicznego okresu 2015 r. (o 2,2%). W skali roku wzrosło zatrudnienie m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 10,0%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 7,5%), przemyśle (o 4,4%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,9%). Zmalało natomiast m.in. w informacji i komunikacji (o 33,0%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 20,9%) oraz budownictwie (o 4,9%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

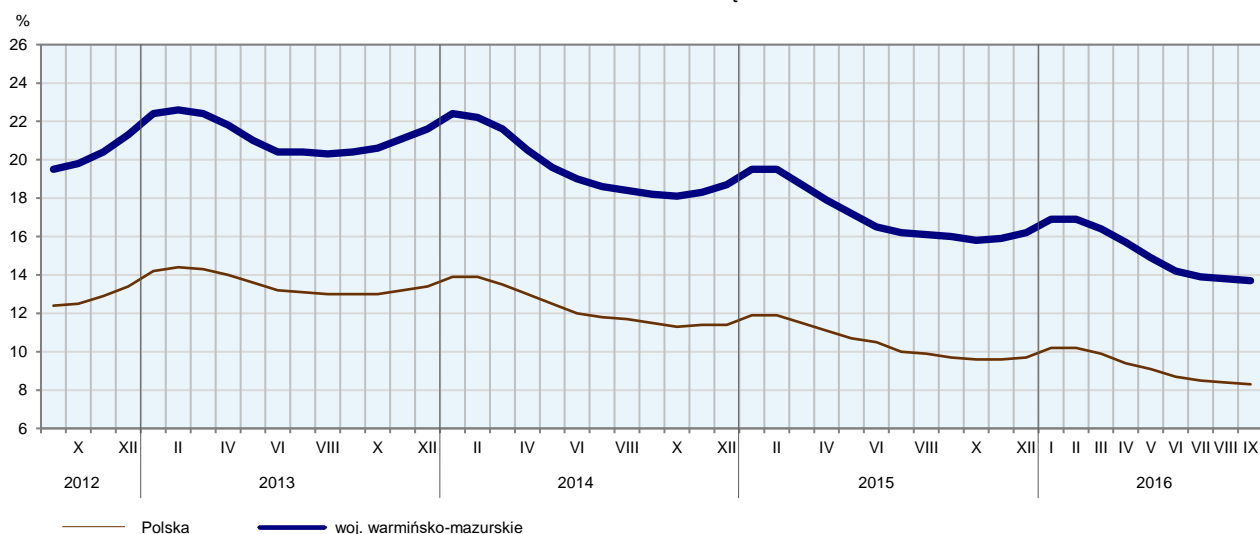

W końcu września br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 69,5 tys. osób i była niższa o 0,8 tys. osób (tj. o 1,2%) niż w poprzednim miesiącu i o 12,0 tys. osób (tj. o 14,7%) niższa niż we wrześniu ub. roku. Kobiety stanowiły 55,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 53,6%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2015	2016	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	81,4	70,3	69,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	12,6	8,6	10,6
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	13,2	9,2	11,5
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %..	16,0	13,8*	13,7

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO
Stan w końcu miesiąca

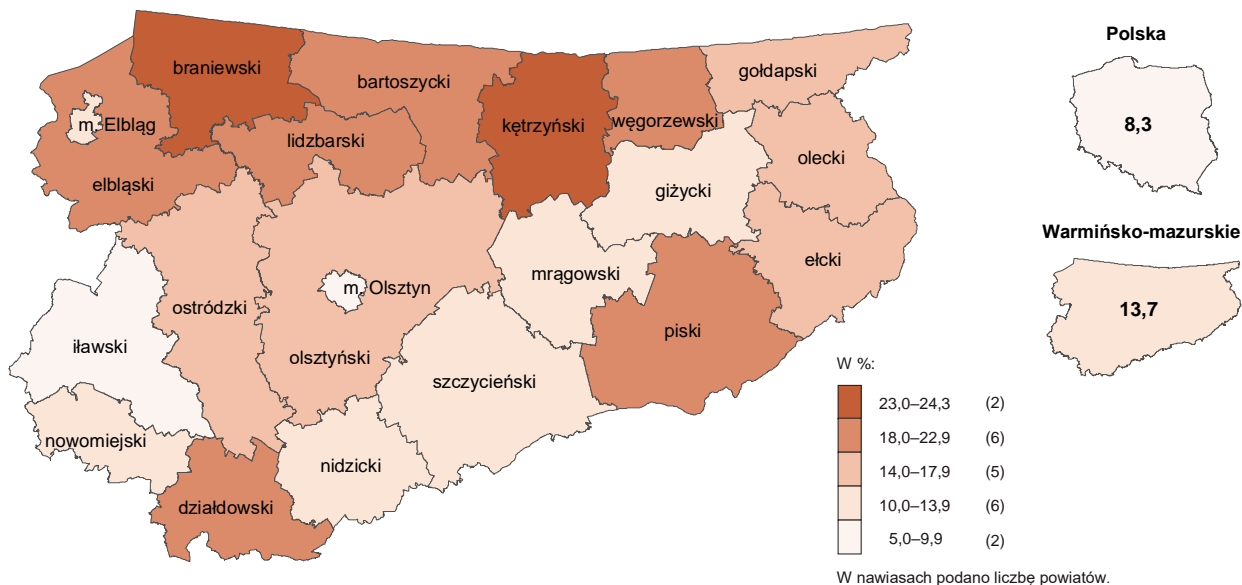

We wrześniu 2016 r. **stopa bezrobocia rejestrowanego** ukształtowała się na poziomie 13,7% i była niższa niż przed miesiącem o 0,1 p. proc. oraz o 2,3 p. proc. niższa w porównaniu do września ub. roku. Stopa bezrobocia w województwie była nadal najwyższa w kraju.

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: braniewski (24,3%, wobec 27,0% we wrześniu ub. roku), kętrzyński (23,3%, wobec odpowiednio 26,1%), bartoszycki (22,5%, wobec odpowiednio 24,8%), a o najniższej – Olsztyn (5,0%, wobec odpowiednio 5,9%).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2016 R.

Stan w końcu września

We wrześniu 2016 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 10,6 tys. osób bezrobotnych, tj. o 23,7% więcej niż przed miesiącem i o 15,8% mniej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem wzrósł w stosunku do września ub. roku (o 0,2 p. proc. do 79,2%). Zmniejszył się natomiast udział osób dotychczas niepracujących (o 2,7 p. proc. do 16,1%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 2,1.

We wrześniu br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 11,5 tys. osób, tj. więcej o 23,9% niż w sierpniu 2016 r. i o 13,5% mniej niż przed rokiem. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 6,3 tys. osób (przed rokiem 7,1 tys. osób). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych wzrósł o 1,3 p. proc. w porównaniu do września 2015 r. (do 54,9%). Spośród osób wykreślonych z ewidencji zmniejszył się odsetek osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy (o 2,5 p. proc. do 8,0%). Zwiększył się natomiast odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,9 p. proc. do 19,0%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu osoby bezrobotnej (o 1,1 p. proc. do 7,5%).

W końcu września br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 58,3 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł w porównaniu z rokiem ubiegłym (o 0,2 p. proc. do 84,0%).

Bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu września br. stanowili 87,2% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 87,8%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku (o 0,4 p. proc. odpowiednio do 57,7%). Zmniejszył się także udział osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,4 p. proc. do 15,0%). Zwiększył się natomiast udział osób powyżej 50 roku życia (o 1,1 p. proc. do 27,5%), osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 1,7 p. proc. do 18,6%) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,4 p. proc. do 6,6%).

W porównaniu do września ub. roku zmalała liczba bezrobotnych osób do 25 roku życia (o 21,7%), osób długotrwale bezrobotnych (o 15,3%), osób po 50 roku życia (o 11,1%), niepełnosprawnych (o 9,2%), osób ko-

rzyszających ze świadczeń z pomocy społecznej (o 7,3%) oraz osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 6,2%).

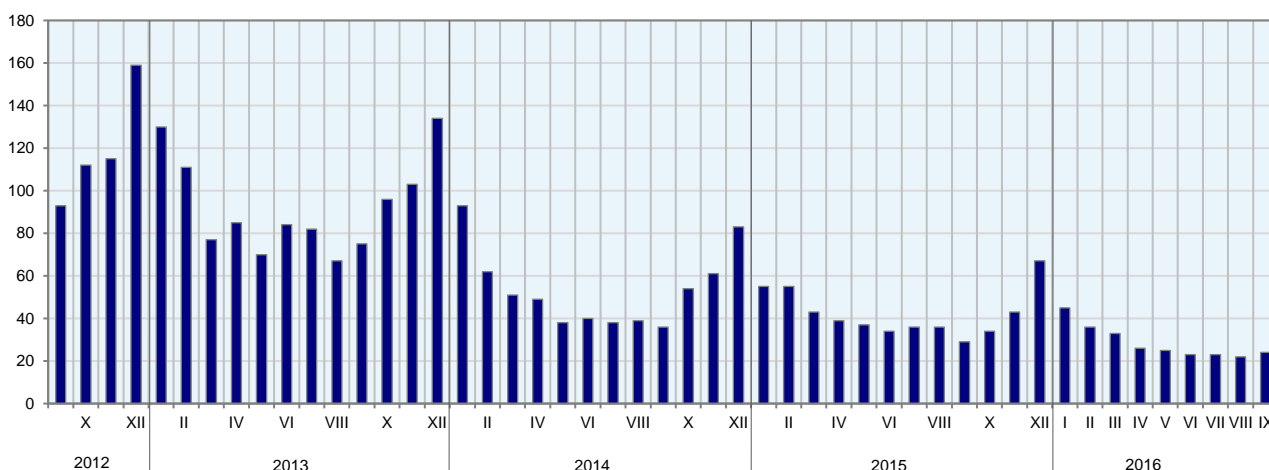
Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2015	2016	
		VIII	IX
	w % ogółem		
Do 30 roku życia	30,5	28,1	28,8
w tym do 25 roku życia	16,4	14,0	15,0
Długotrwale ^a	58,1	57,9	57,7
Powyżej 50 roku życia	26,4	27,6	27,5
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	16,9	18,6	18,6
Niepelnosprawni	6,2	6,6	6,6

^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

We wrześniu br. do urzędów pracy zgłoszono 5,1 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 0,5 tys. ofert mniej niż przed miesiącem i o 1,2 tys. mniej niż przed rokiem. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 24 bezrobotnych (przed miesiącem 22, przed rokiem 29).

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu września br. 3 zakłady pracy zapowiedziały zwolnienie w najbliższym czasie 171 pracowników (przed rokiem odpowiednio 2 zakłady, 7 pracowników).

WYNAGRODZENIA

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 465,94 zł i było o 3,8% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 3,3%).

W porównaniu do września ub. roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w większości sekcji m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,7%), informacji i komunikacji (o 9,0%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,0%), budownictwie (o 4,6%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,9%). Spadek zaobserwowano m. in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 9,1%).

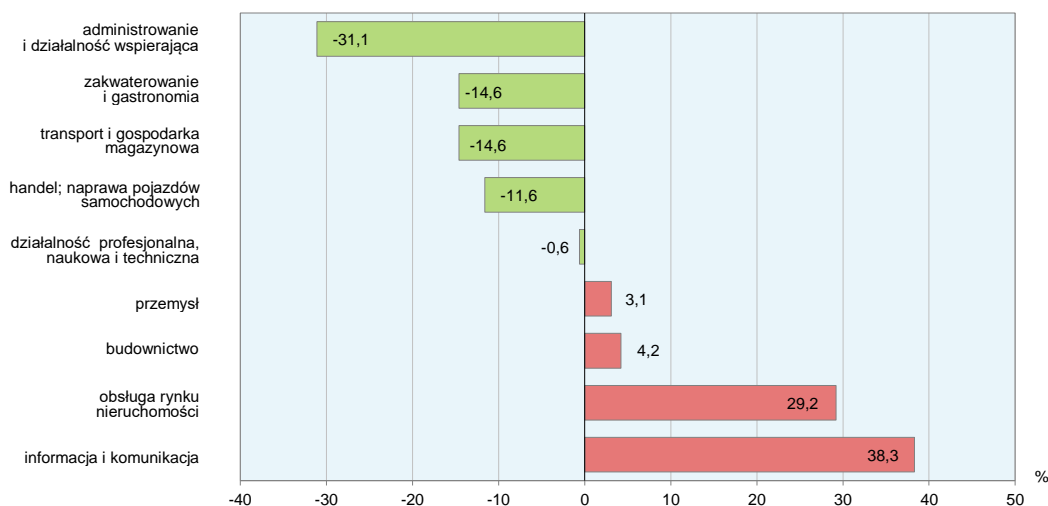
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016		I-IX 2016	
	w zł	IX 2015 = 100	w zł	I-IX 2015 = 100
O g ó ł e m	3 465,94	103,8	3 449,41	104,4
w tym:				
Przemysł	3 572,14	105,6	3 576,15	105,1
w tym przetwórstwo przemysłowe ..	3 542,95	105,9	3 550,52	105,4
Budownictwo	3 610,49	104,6	3 488,41	103,6
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych	3 065,16	105,0	2 972,47	104,9
Transport i <i>gospodarka</i> magazynowa .	2 960,23	101,1	2 975,29	104,4
Zakwaterowanie i gastronomia	2 960,13	103,9	2 898,91	105,2
Informacja i komunikacja.....	4 792,93	109,0	4 785,08	109,1
Obsługa rynku nieruchomości	4 476,35	101,5	4 230,91	105,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	3 445,78	90,9	3 632,21	97,4
Administrowanie i działalność wspierająca.....	2 389,09	109,7	2 361,87	107,2

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu do sierpnia 2016 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia wzrosły. Wzrost wystąpił m. in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 9,5%) oraz budownictwie (o 0,7%). Spadek natomiast zaobserwowano m. in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,8%), informacji i komunikacji (o 1,4%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,1%).

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO W WYBRANYCH SEKCJACH PKD OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE WE WRZEŚNIU 2016 R.

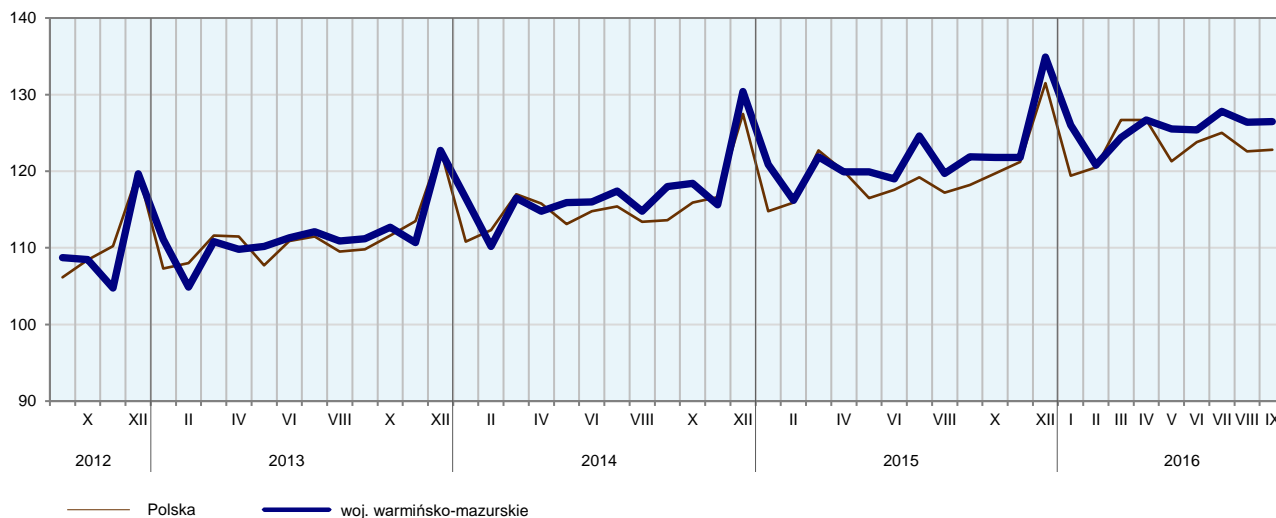
We wrześniu br. wyższe wynagrodzenia w odniesieniu do przeciętnego w sektorze przedsiębiorstw otrzymali zatrudnieni m.in. w informacji i komunikacji (o 38,3%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 29,2%).

W okresie styczeń–wrzesień 2016 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się na poziomie 3 449,41 zł, tj. o 4,4% wyższym od notowanego w analogicznym okresie 2015 r. W skali roku najbardziej wzrosły wynagrodzenia m.in. w informacji i komunikacji (o 9,1%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,3%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,2%), przemyśle (o 5,1%), handlu;

naprawie pojazdów samochodowych (o 4,9%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 4,4%), zmalały natomiast m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,6%).

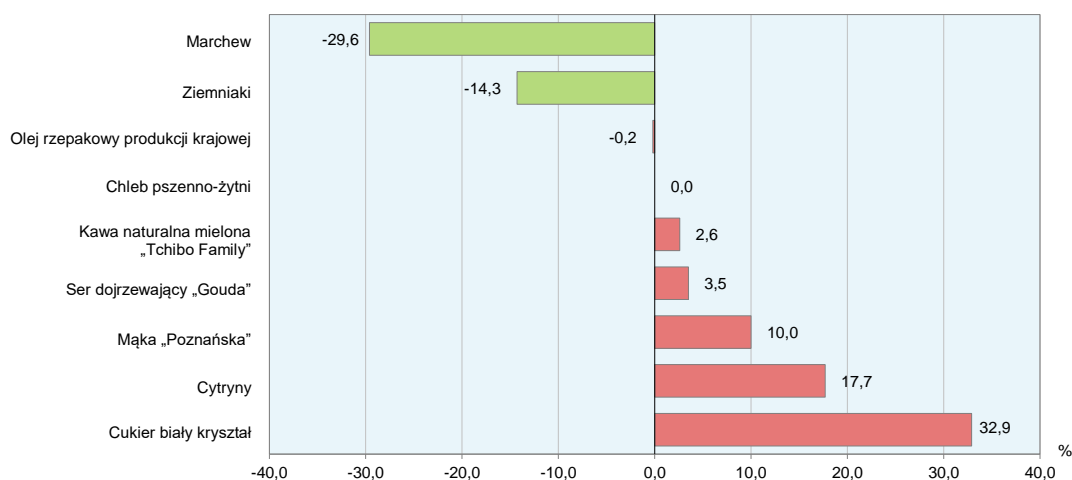
DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW (przeciętna miesięczna 2010 = 100)

CENY DETALICZNE

Ceny artykułów żywnościowych we wrześniu 2016 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wykazywały zróżnicowane tendencje. W grupie „pieczywo i produkty zbożowe” zanotowano obniżkę cen niektórych artykułów. Obniżono cenę kaszy jęczmieńnej (o 6,9%) i bułeczki pszennej (o 5,3%). Cena mąki pszennej wzrosła o 10,0%, a ryżu o 0,5%. Cena chleba nie zmieniła się.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOSCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2016 R. (wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili za mięso wołowe bez kości, z udźca (o 6,2%), mięso wołowe z kością – rostbef (o 5,2%), a za mięso wieprzowe z kością – schab środkowy (o 3,2%). Więcej płacono

za kielbasę wędzoną (o 7,8%), szynkę wieprzową, gotowaną (o 7,0%) i za kielbasę suchą (o 3,3%). Mniej płacono za kurczaka świeżego (o 6,0%).

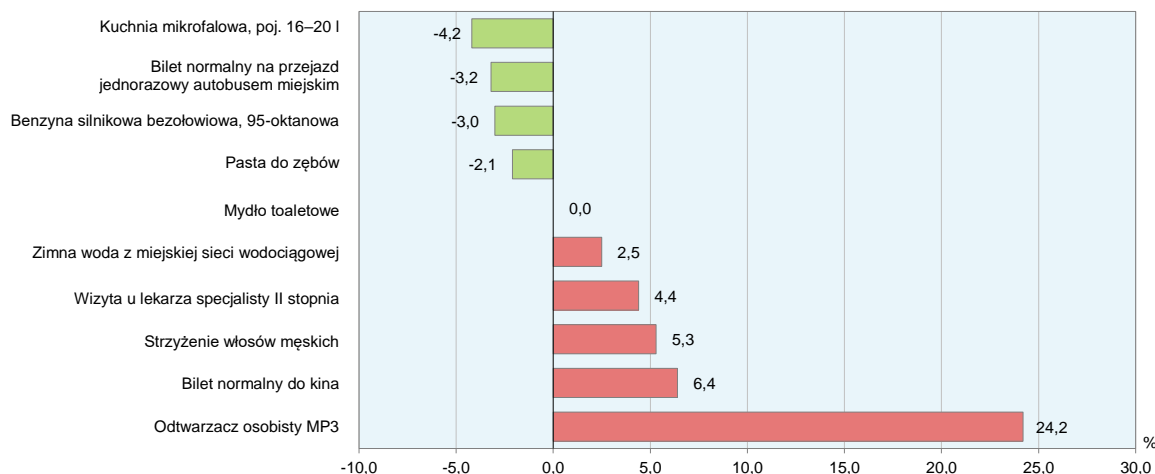
W grupie „mleko i sery” ceny większości artykułów wzrosły, a najbardziej cena śmietany 18% (o 6,4%) oraz cena sera dojrzewającego (o 3,5%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” obniżono cenę margaryny (o 9,5%) i cenę oleju rzepakowego (o 0,2%). Cena masła wzrosła (o 5,0%), a cena jaj kurzych zmalała (o 1,9%).

We wrześniu br. w grupie „owoce i warzywa”, w stosunku do analogicznego okresu ub. roku, mniej płacono za marchew, ziemniaki i cebulę (odpowiednio o 29,6%, 14,3%, 9,4%). Podobnie jak w poprzednich miesiącach wzrosła cena cytryn (o 17,7%).

W stosunku do roku poprzedniego cena cukru wzrosła (o 32,9%), podobnie cena kawy i herbaty (odpowiednio o 2,6% i 0,6%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WE WRZEŚNIU 2016 R. (wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Cena benzyny bezołowiowej 95-oktanowej we wrześniu br. była niższa o 3,0% niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego. Za przejazd taksówką osobową płacono więcej o 2,9%, a za przejazd jednorazowy autobusem miejskim płacono mniej o 3,2%.

W stosunku do analogicznego okresu ub. roku we wrześniu br. wzrosły opłaty za wywóz śmieci niesegregowanych (o 2,8%), za pobranie wody zimnej z sieci wodociągowej (o 2,5%) i za podgrzanie wody (o 1,9%).

ROLNICTWO

We wrześniu 2016 r. przeciętne ceny zbóż na rynku rolnym były niższe niż przed rokiem (z wyjątkiem owsa na targowiskach). Ceny żywca rzeźnego wieprzowego i mleka w skupie były wyższe od ubiegłorocznych, natomiast ceny żywca rzeźnego wołowego i drobiowego niższe. Na targowiskach ceny ziemniaków jadalnych późnych były niższe od ubiegłorocznych. W porównaniu z sierpniem 2016 r. ceny skupu zbóż, żywca rzeźnego wołowego i wieprzowego oraz mleka były wyższe, natomiast żywca rzeźnego drobiowego niższe. Ceny targowiskowe jęczmienia w ujęciu miesięcznym były wyższe, natomiast pszenicy i owsa niższe.

We wrześniu 2016 r. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego wyniosła 14,5°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 2,0°C, przy czym maksymalna temperatura

wyniosła 28,2°C (Olsztyn), a minimalna 1,2°C (Olsztyn). Średnia suma opadów atmosferycznych (41 mm) stanowiła 65% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami, w zależności od regionu, wyniosła od 8 do 19.

Niekorzystne warunki atmosferyczne utrzymujące się przez cały okres tegorocznych żniw utrudniały sprzęt roślin z pól. Na początku września do zbioru pozostawało jeszcze około 7% zasianych zbóż i około 30% rzepaku jarego. Żniwa zakończono w połowie miesiąca. Ze względu na obniżone parametry jakościowe część ziarna z tegorocznych zbiorów nie posiadało parametrów ziarna konsumpcyjnego i zostało przeznaczone na cele paszowe. Do intensywnych siewów zbóż ozimych rolnicy przystąpili w pierwszej dekadzie miesiąca. Wrzesień był wyjątkowo ciepły i suchy. Roślinom będącym w okresie kielkowania i wschodów brakowało odpowiedniej ilości wilgoci w glebie. Poprawa warunków wilgotnościowych nastąpiła dopiero na początku października.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–IX 2016		IX 2016		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	IX 2015 = 100	VIII 2016 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	223,8	88,6	63,4	121,6	53,2
w tym:					
pszenica.....	153,6	98,1	44,7	129,6	56,0
żyto	19,3	77,8	4,4	104,2	42,1

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

W okresie lipiec–wrzesień 2016 r. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był mniejszy o 11,4% niż w tym samym okresie poprzedniego sezonu. Niższy był skup zarówno pszenicy (o 1,9%), jak i żyta (o 22,2%). We wrześniu br. dostawy zbóż do skupu były mniejsze niż przed miesiącem – łącznie skupiono 63,4 tys. t zbóż, tj. o połowę mniej niż w sierpniu br. W porównaniu z wrześniem ub. roku odnotowano wzrost podaży zbóż o 21,6%, przy czym pszenicy skupiono więcej o 29,6% i żyta o 4,2%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–IX 2016		IX 2016		
	w tys. t	I–IX 2015 = 100	w tys. t	IX 2015 = 100	VIII 2016 = 100
Żywiec rzeźny ^b	281,3	104,6	29,3	107,9	102,9
w tym:					
bydło (bez cieląt).....	22,1	93,9	1,5	89,9	149,9
trzoda chlewna.....	78,1	96,6	8,7	111,7	109,9
drób.....	180,6	110,1	19,1	108,0	97,7
Mleko ^c	671,5	104,4	77,0	107,9	93,1

^a W okresie lipiec–wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, koźmi i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

Od początku br. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był większy o 4,6% niż w tym samym okresie ub. roku. Podaż drobiu była większa niż w okresie styczeń–wrzesień 2015 r. (o 10,1%). Odnotowano spadek skupu bydła o 6,1% w porównaniu do analogicznego okresu ub. roku oraz trzody chlewnej o 3,4%. We wrześniu br. producenci z województwa warmińsko-mazurskiego dostarczyli do skupu 29,3 tys. t żywca rzeźnego, tj. więcej o 7,9% niż przed rokiem i o 2,9% niż przed miesiącem. Skup trzody chlewnej zwiększył

¹Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Elblągu, Kętrzynie i Olsztynie.

się zarówno w skali roku, jak i miesiąca. Podaż żywca wołowego zwiększyła się w porównaniu do sierpnia br., natomiast zmniejszyła się w porównaniu do września ub. roku. Skup drobiu był większy w skali roku, a mniejszy niż w sierpniu br.

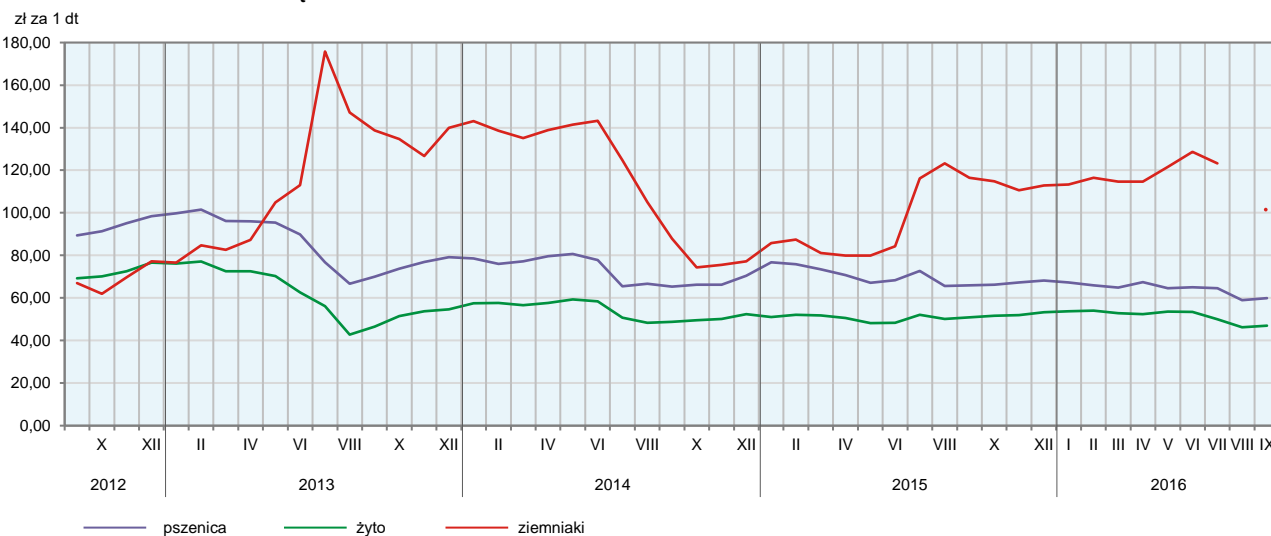
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	IX 2016			I-IX 2016		IX 2016			I-IX 2016	
	zł	IX 2015 = = 100	VIII 2016 = = 100	zł	I-IX 2015 = = 100	zł	IX 2015 = = 100	VIII 2016 = = 100	zł	I-IX 2015 = = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica.....	59,97	90,9	101,7	63,45	91,9	84,38	97,8	99,7	85,73	99,9
żyto	47,04	92,4	101,7	49,91	98,5	63,33	90,5	x	64,17	93,3
Ziemniaki ^b za 1 dt.....	53,80	61,4	263,5	69,15	111,6	101,20	86,9	x	116,69	122,9
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	5,73	97,0	101,9	5,78	93,5	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	5,39	115,9	100,6	4,68	106,2	.	x	x	4,48	83,4
drób	4,61	85,9	98,2	4,88	90,4	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	.	x	x	158,18	100,4
Mleko za 1 hl.....	116,81	105,6	108,7	108,11	94,6	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne późne.

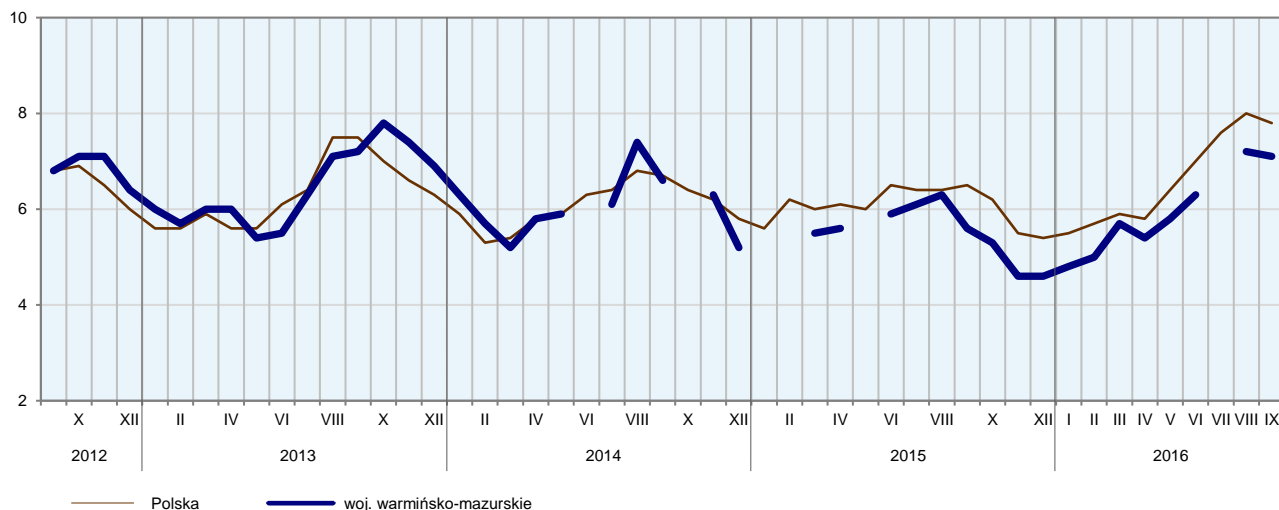
We wrześniu br., przy spadku podaży, producenci z województwa warmińsko-mazurskiego uzyskiwali wyższe niż przed miesiącem ceny za dostarczoną do skupu pszenicę (o 1,7%). Za żyto płacono w skupie więcej (o 1,7%) niż w poprzednim miesiącu. W obrocie targowiskowym cena pszenicy w porównaniu do poprzedniego miesiąca spadła o 0,3%. Od grudnia 2015 r. utrzymała się tendencja spadkowa cen skupu pszenicy w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku. W skupie żyta również zaobserwowano tendencję spadkową w porównaniu do cen ubiegłorocznych notowaną od lipca 2016 r. Na targowiskach odnotowano spadek cen pszenicy w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku. Średnia cena pszenicy w skupie była niższa od ubiegłorocznej o 9,1% i na targowiskach o 2,2%. Średnia cena żyta w skupie była niższa o 7,6% od ubiegłorocznej i na targowiskach o 9,5%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

We wrześniu br. w skupie **ziemniaków** zanotowano spadek cen tego surowca w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku. Średnio za 1 dt ziemniaków płacono w skupie 53,80 zł, tj. o 38,6% mniej niż we wrześniu 2015 r. W porównaniu do poprzedniego miesiąca cena ziemniaków wzrosła ponad 2,5-krotnie. Cena targowiskowa ziemniaków jadalnych późnych we wrześniu wyniosła 101,20 zł/dt i w skali roku zmalała o 13,1%.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN JĘCZMIENIA NA TARGOWISKACH

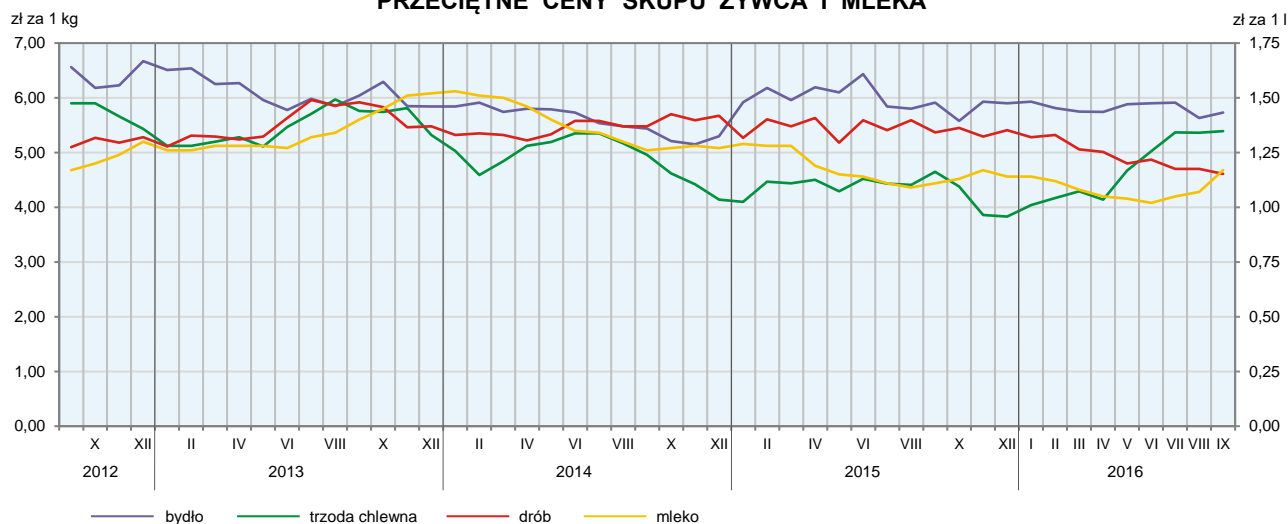

We wrześniu br. w skali miesiąca odnotowano wzrost **ceny żywca wieprzowego** w skupie – za 1 kg tego surowca płacono 5,39 zł (wzrost o 0,6%). W ujęciu rocznym przeciętne ceny żywca wieprzowego były w skupie wyższe o 15,9%.

Niższy wzrost cen żywca wieprzowego w skupie niż cen jęczmienia na targowiskach, skutkowało pogorszeniem rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z sierpniem br. We wrześniu br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 7,1 kg jęczmienia na targowiskach (przed rokiem wskaźnik wyniósł 5,6).

Podaż **żywca drobiowego** we wrześniu 2016 r. ukształtowała się na niższym poziomie niż miesiąc temu. Przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego (osiągając poziom 4,61 zł/kg) spadła w odniesieniu do września 2015 r. o 14,1% i w porównaniu z sierpniem 2016 r. o 1,8%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

We wrześniu br. przeciętna cena skupu **żywca wołowego** (osiągając poziom 5,73 zł/kg) wzrosła w porównaniu do poprzedniego miesiąca o 1,9%, natomiast w porównaniu z wrześniem 2015 r. spadła o 3,0%.

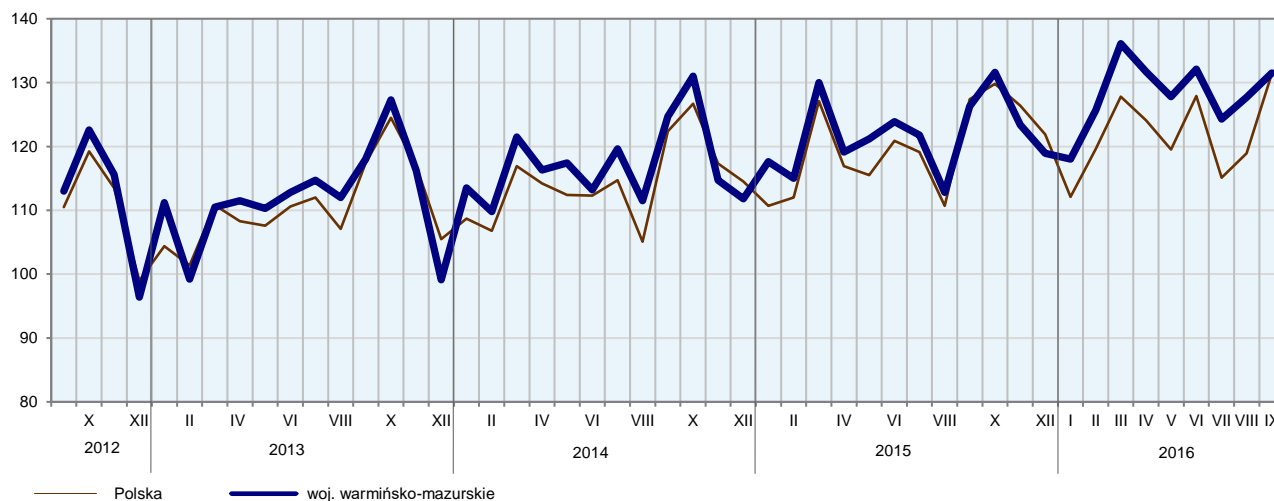
Od początku br. **skup mleka** wyniósł 671,5 mln l i był o 4,4% większy niż w analogicznym okresie 2015 r. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 108,11 zł za 100 l, tj. o 5,4% niższym niż przed rokiem. We wrześniu br. dostawy mleka do skupu były większe w ujęciu rocznym o 7,9%, natomiast w ujęciu miesięcznym mniejsze o 6,9%. Za 100 l mleka płacono średnio 116,81 zł, tj. o 5,6% więcej w porównaniu z wrześniem ub. roku. W ujęciu miesięcznym cena mleka wzrosła o 8,7%.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 2 662,4 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 7,0% niż we wrześniu ub. roku i o 5,7% w porównaniu z poprzednim miesiącem. Wystąpił spadek **produkcji budowlano-montażowej** – w stosunku do ub. roku o 29,0%.

W ujęciu rocznym wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 45,2%), przetwórstwie przemysłowym (o 6,9%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,8%). Spadek produkcji sprzedanej wystąpił w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,0%).

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU
(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

Wyższy niż we wrześniu ub. roku poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 18 (spośród 28 występujących w województwie) działach przemysłu, niższy w 10. Wzrost sprzedaży w odniesieniu do września ub. roku odnotowano m.in. w produkcji: maszyn i urządzeń (o 16,4%), mebli (o 14,8%), drewna, korka, słomy i wikliny (o 8,1%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 7,2%). Wzrost sprzedaży wystąpił również w produkcji artykułów spożywczych (o 12,0%), która we wrześniu br. stanowiła 37,1% produkcji przemysłowej (38,8% przetwórstwa przemysłowego) województwa. Spadek sprzedaży w stosunku do września ub. roku zanotowano m.in. w produkcji wyrobów z metali (o 2,3%). W porównaniu z miesiącem poprzednim produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym zwiększyła się o 5,9%. Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, we wrześniu br. wyniosła (w cenach bie-

zących) 32,2 tys. zł i była (w cenach stałych) o 2,3% wyższa niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 4,6% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 5,6%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016	I-IX 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	107,0	106,9	100,0
w tym:			
Górnictwo i wydobywanie.....	145,2	109,6	0,7
Przetwórstwo przemysłowe.....	106,9	107,1	95,1
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych.....	112,0	105,4	36,0
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny.....	108,1	109,9	6,2
papieru i wyrobów z papieru.....	108,6	110,4	1,5
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	107,2	104,2	3,4
wyrobów z metali.....	97,7	106,3	6,2
urządzeń elektrycznych.....	101,4	108,1	1,7
maszyn i urządzeń.....	116,4	111,5	2,9
pozostałego sprzętu transportowego.....	130,1	110,4	1,9
mebli.....	114,8	117,5	11,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	99,0	101,7	1,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	101,8	101,2	2,8

W okresie styczeń–wrzesień 2016 r. produkcja sprzedana przemysłu osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 22 878,1 mln zł i była (w cenach stałych) o 6,9% wyższa niż przed rokiem. W przetwórstwie przemysłowym produkcja sprzedana wzrosła o 7,1%. Wydajność pracy w przemyśle na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniosła (w cenach bieżących) 277,3 tys. zł i była (w cenach stałych) o 2,4% wyższa niż przed rokiem.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu br. wyniosła 220,1 mln zł. Była niższa o 28,4% niż we wrześniu ub. roku i wyższa o 29,7% niż przed miesiącem.

We wrześniu br. przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 5,1% niższe niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 4,6%. Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, we wrześniu br. wyniosła (w cenach bieżących) 21,4 tys. zł i była (w cenach bieżących) niższa o 24,6% niż przed rokiem.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 140,2 mln zł i stanowiła 63,7% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do miesiąca poprzedniego produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 21,9%, a w stosunku do września ub. roku spadła o 29,0%. W stosunku do września 2015 r. spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich działach budownictwa. W dziale „roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej” wystąpił spadek o 33,7%, w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi o 30,8%, a w przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków o 23,0%.

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016	I–IX 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	71,0	65,8	100,0
Budowa budynków	77,0	70,8	42,7
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej.....	66,3	60,3	31,8
Roboty budowlane specjalistyczne	69,2	65,6	25,4

W porównaniu z sierpniem 2016 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej zanotowano we wszystkich działach budownictwa. W dziale „roboty budowlane specjalistyczne” odnotowano wzrost o 51,9%, „roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków” o 14,3%, a w dziale „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” o 12,1%.

W okresie styczeń–wrzesień 2016 r. produkcja sprzedana budownictwa ukształtowała się na poziomie 1 535,0 mln zł i była o 33,7% mniejsza niż w takim samym okresie roku ubiegłego. Wydajność pracy w budownictwie na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniosła (w cenach bieżących) 150,6 tys. zł i była (w cenach bieżących) o 30,3% niższa niż przed rokiem. W województwie produkcja budowlano-montażowa spadła w tym czasie o 34,2%. Spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich działach budownictwa. W dziale „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” odnotowano spadek o 39,7%, w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi o 34,4% i w przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków o 29,2%.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

We wrześniu br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 15,3%), liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 9,7%) oraz liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 16,2%).

Według wstępnych danych², we wrześniu br. **przekazano do użytkowania** 376 mieszkań, tj. o 50 więcej niż przed rokiem (wzrost o 15,3%). W badanym miesiącu mieszkania do użytkowania przekazali: inwestorzy indywidualni – 185 (49,2% ogółu oddanych mieszkań), budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem – 151 (40,2%) oraz budownictwo zakładowe – 40 (10,6%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio: 51,8%, 47,9% i 0,3%. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie warmińsko-mazurskim we wrześniu br. stanowiły 2,7% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–wrzesień br. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2015 = 100	
O g ó ł e m	2 993	100,0	100,2	94,2
Indywidualne	1 599	53,4	96,2	130,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1 354	45,2	103,2	53,3
Zakładowe	40	1,3	13,3-krotnie	40,8

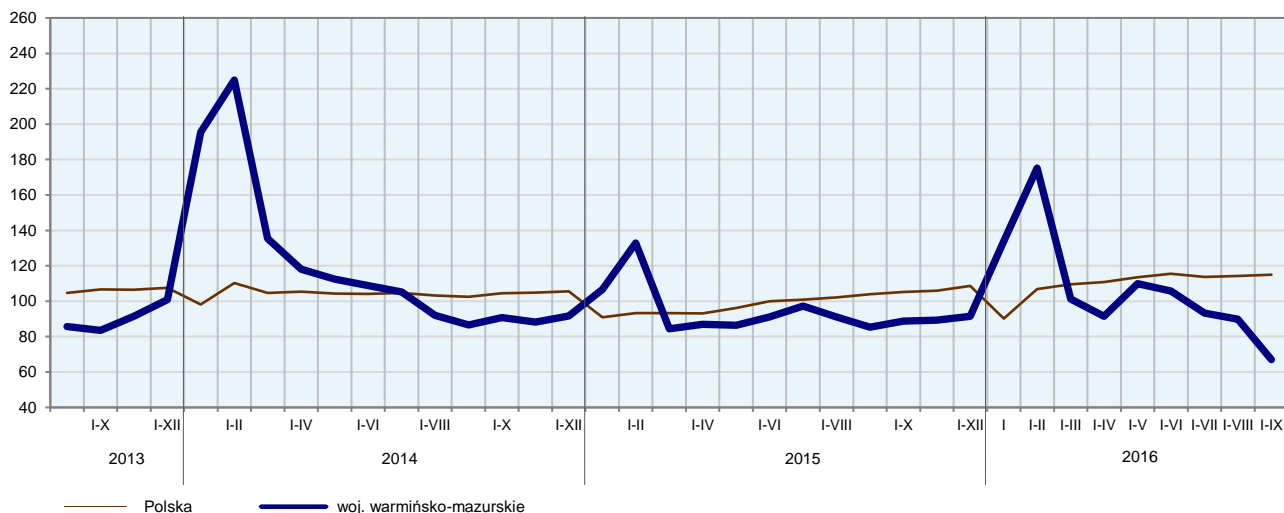
W okresie styczeń–wrzesień 2016 r. w województwie oddano do użytkowania 2 993 mieszkania, tj. o 7 (o 0,2%) więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Przeciętna **powierzchnia użytkowa mieszkania**

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

oddanego do użytkowania wyniosła 94,2 m² i była o 4,5 m² mniejsza niż przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego w okresie styczeń–wrzesień 2015 r. Inwestorzy indywidualni oddali mieszkania o przeciętnej powierzchni użytkowej prawie 2,5–krotnie większej niż inwestorzy budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem i ponad 3-krotnie większe od mieszkań zakładowych. Wszyscy inwestorzy oddali mieszkania o przeciętnej powierzchni użytkowej mniejszej niż w takim samym okresie roku ubiegłego.

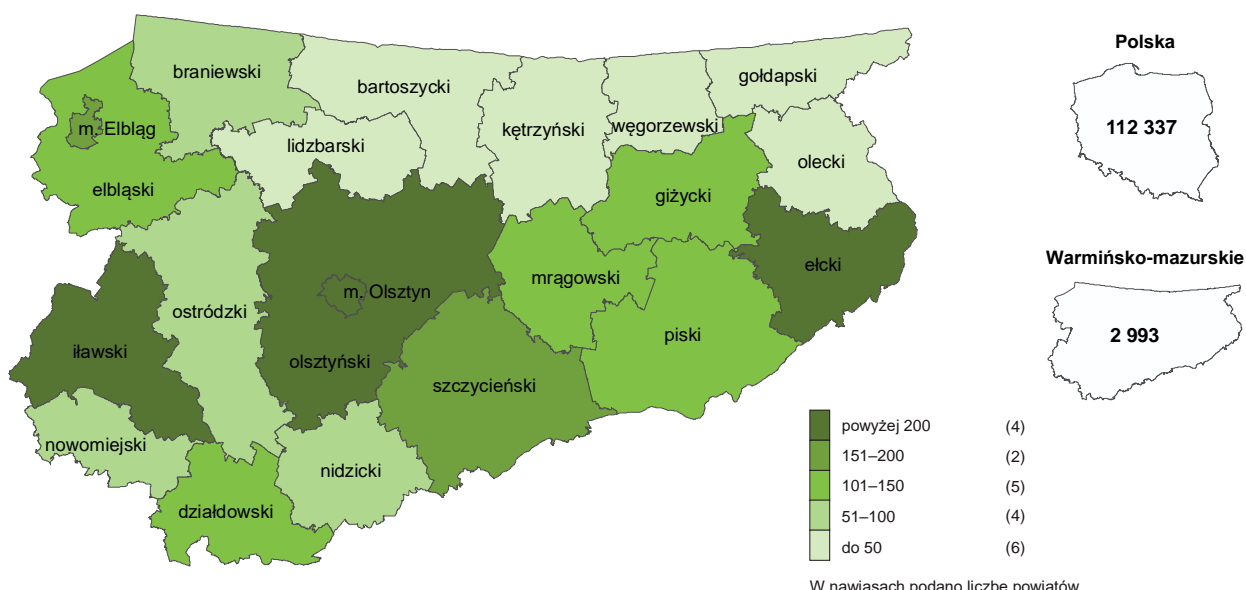
DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA (analogiczny okres 2010 = 100)

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w powiecie olsztyńskim (706), a najmniej w powiatach: oleckim (23), kętrzyńskim i węgorzewskim (po 24).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach węgorzewskim (172,7 m²) i oleckim (165,1 m²). Najmniejsze (poniżej 80,0 m²) wybudowano w powiatach elckim i braniewskim.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ–WRZESIEŃ 2016 R.

We wrześniu br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** 611 mieszkań, tj. o 54 (o 9,7%) więcej niż we wrześniu 2015 r. Z ogólnej liczby pozwoleń wydanych lub zgłoszeń dokonanych, 40,8% dotyczyło budujących mieszkania z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem, 38,3% inwestorów indywidualnych i 20,9% budownictwa komunalnego.

W badanym miesiącu (w porównaniu z wrześniem 2015 r.) zwiększyła się liczba **mieszkań rozpoczętych** (o 16,2% do 387). We wrześniu br. budowę mieszkań rozpoczęli inwestorzy indywidualni (59,2% ogółu rozpoczętych mieszkań), budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem (38,8%) i budownictwo komunalne (2,1%).

Liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–wrzesień br. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2015 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2015 = = 100
O g ó ł e m	4 006	100,0	80,1	2 692	100,0	97,9
Indywidualne	2 227	55,6	104,0	1 782	66,2	98,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1 513	37,8	56,6	822	30,5	88,9
Komunalne	241	6,0	290,4	46	1,7	219,0
Spółeczne czynszowe	-	-	x	41	1,5	x
Zakładowe	25	0,6	61,0	1	0,0	100,0

W okresie styczeń–wrzesień 2016 r. wśród mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, jak i mieszkań, których budowę rozpoczęto, dominowali inwestorzy indywidualni.

RYNEK WEWNĘTRZNY

We wrześniu br. w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku wystąpił spadek (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (o 5,7%) i wzrost **hurtowej** (o 23,6%).

W porównaniu z wrześniem ub. roku spadek sprzedaży detalicznej (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) odnotowano m.in. w grupach: „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 25,8%) i „pozostałe” (o 24,3%). Wzrost sprzedaży wystąpił m.in. w grupach: „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 29,7%), „meble, rtv, agd” (o 25,6%), „tkaniny, odzież, obuwie” (o 23,6%).

Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016	I–IX 2016	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m^a	94,3	97,0	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	74,2	93,4	24,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe.....	101,9	88,1	10,3
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	108,2	103,8	26,1
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny.....	129,7	123,0	4,7
Tkaniny, odzież, obuwie.....	123,6	126,1	8,9
Meble, rtv, agd	125,6	121,9	4,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	100,8	97,0	5,5
Pozostałe	75,7	77,3	14,6

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z sierpniem 2016 r. sprzedaż detaliczna zmniejszyła się o 7,6%. Spadek sprzedaży odnotowano we wszystkich grupach o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej województwa, tj.: „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 21,7%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 5,1%) i „pozostałe” (o 8,1%).

W okresie styczeń–wrzesień 2016 r. sprzedaż detaliczna była o 3,0% mniejsza niż przed rokiem. Spadek odnotowano m.in. w grupach: „paliwa” (o 11,9%) i „pozostałe” (o 22,7%).

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych we wrześniu br. była większa o 13,2% niż przed rokiem i o 4,1% w porównaniu z sierpniem 2016 r., a w przedsiębiorstwach hurtowych odpowiednio: spadek o 2,5% i wzrost o 4,5%.

W okresie styczeń–wrzesień 2016 r. sprzedaż hurtowa wzrosła w przedsiębiorstwach handlowych o 12,5%, a w hurtowych spadła o 6,6%.

Raport „**Koniunktura gospodarcza w województwie warmińsko-mazurskim w październiku 2016 r.**” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Olsztynie <http://olsztyn.stat.gov.pl> w dniu 28/31 października 2016 r.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	135,0	135,0	135,6	135,5	135,9	136,1	135,6	135,6	136,0	136,7	136,6	137,1
	B	137,9	137,7	138,6	138,6	139,4	138,8	138,9	138,8	139,0			
poprzedni miesiąc = 100	A	99,4	100,0	100,5	100,0	100,3	100,1	99,7	100,0	100,3	100,5	99,9	100,0
	B	100,6	99,9	100,6	100,0	100,6	99,6	100,0	100,0	100,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,4	100,6	100,9	100,5	100,5	100,8	100,5	100,3	100,5	100,7	100,5	100,9
	B	102,2	102,1	102,2	102,3	102,6	102,0	102,4	102,3	102,2			
Bezrobotni zarejestrowani ^b (w tys. osób)	A	103,7	103,3	98,4	92,9	88,5	84,2	82,7	82,1	81,4	80,6	81,2	83,5
	B	88,3	88,7	85,9	81,1	76,6	72,3	70,9	70,3	69,5			
Stopa bezrobocia ^{bc} (w %)	A	19,5	19,5	18,7	17,9	17,2	16,5	16,2	16,1	16,0	15,8	15,9	16,2*
	B	16,9*	16,9*	16,4*	15,7*	14,9*	14,2*	13,9*	13,8*	13,7			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	3 546	4 478	5 440	5 085	5 089	4 758	4 356	4 076	6 302	4 987	3 410	3 558
	B	4 138	5 282	5 951	6 382	5 506	5 374	4 580	5 637	5 134			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ^b	A	55	55	43	39	37	34	36	36	29	34	43	67
	B	45	36	33	26	25	23	23	22	24			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	3 311,89	3 181,63	3 337,83	3 285,52	3 282,84	3 259,45	3 412,37	3 279,06	3 339,80	3 335,83	3 336,15	3 695,85
	B	3 450,48	3 309,01	3 406,76	3 470,43	3 437,15	3 433,74	3 501,78	3 462,24	3 465,94			
poprzedni miesiąc = 100	A	92,7	96,1	104,9	98,4	99,9	99,3	104,7	96,1	101,9	99,9	100,0	110,8
	B	93,4	95,9	103,0	101,9	99,0	99,9	102,0	98,9	100,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,8	105,4	104,6	104,5	103,4	102,6	106,1	104,3	103,3	102,8	105,4	103,5
	B	104,2	104,0	102,1	105,6	104,7	105,3	102,6	105,6	103,8			
Wskaźnik cen: towarów i usług konsumpcyjnych ^d :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	98,8	.	.	99,3	.	.	99,5	.	.	99,3
	B	.	.	99,0	.	.	99,1	.	.	.	.	.	.

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem. ^b Stan w końcu okresu. ^c Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. ^d W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	108,6	99,0	95,9	95,9	96,2	100,2	104,9	91,9	101,9	103,6	101,2	102,8
	B	97,7	98,9	97,2	104,3	97,2	100,5	97,0	90,4	103,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	98,4	99,5	94,3	87,5	82,1	87,3	109,7	98,0	99,1	99,9	101,3	100,8
	B	90,7	90,7	91,8	99,8	100,9	101,1	93,5	92,0	92,9			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	111,7	104,4	96,5	103,9	98,5	105,5	90,8	99,3	101,9	94,5	106,1	99,6
	B	100,4	98,1	99,0	99,8	102,5	100,3	100,1	95,2	101,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,4	104,5	103,8	106,7	105,2	112,3	105,4	105,9	108,6	107,1	115,1	111,4
	B	100,1	94,1	96,6	92,7	96,5	91,7	101,2	97,0	97,0			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	99,0	109,1	99,2	101,4	95,3	105,5	98,0	99,6	105,5	94,2	88,1	99,1
	B	105,6	103,2	102,8	96,4	112,9	107,4	107,0	99,9	100,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	81,5	97,5	91,6	88,0	82,7	84,5	82,9	85,3	93,9	94,8	87,4	92,4
	B	98,6	93,3	96,7	91,9	109,0	111,0	121,2	121,5	115,9			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia													
	A	.	.	5,5	5,6	.	5,9	6,1	6,3	5,6	5,3	4,6	4,6
	B	4,8	5,0	5,7	5,4	5,8	6,3	.	7,2	7,1			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	104,8	98,3	113,3	91,7	100,3	103,3	98,1	92,6	112,0	104,1	94,2	96,0
	B	98,9	106,9	108,7	96,6	96,6	104,0	93,7	102,9*	105,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,7	104,7	107,2	102,5	102,2	109,3	101,7	101,0	101,1	99,8	107,7	106,3
	B	100,3	109,1	104,6	110,2	106,1	106,8	102,0	113,3	107,0			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących)													
poprzedni miesiąc = 100	A	30,0	139,0	135,1	107,2	121,6	78,1	111,2	83,8	121,1	93,6	119,9	127,2
	B	28,7	92,1	172,6	79,1	98,9	129,8	98,3	89,8	121,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	70,9	129,8	128,7	138,0	190,3	114,2	126,4	109,7	82,7	96,1	110,3	92,5
	B	88,3	58,5	74,7	55,1	44,8	74,5	65,9	70,6	71,0			

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	256	562	831	1 156	1 359	1 698	2 352	2 660	2 986	3 435	3 941	4 310
	B	361	769	1 004	1 344	1 723*	1 955	2 209	2 617	2 993			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	54,0	58,8	62,2	75,6	80,2	84,4	94,1	98,4	99,0	95,3	101,3	99,7
	B	141,0	136,8	120,8	116,3	126,8*	115,1	93,9	98,4	100,2			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących): poprzedni miesiąc = 100	A	71,0	104,0	114,6	109,8	94,5	101,2	107,0	95,6	103,3	99,4	93,5	108,6
	B	69,4	112,5	114,7	95,3	107,9	99,6	102,5	107,7	92,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	88,5	94,7	83,8	91,1	86,1	87,9	86,2	87,7	96,6	90,9	99,6	94,7
	B	92,6	100,2	100,3	87,1	99,4	97,9	93,7	105,5	94,3			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b : brutto ^c (w %)	A	.	.	5,5	.	.	4,3	.	.	4,1	.	.	3,9
	B	.	.	5,0	.	.	5,3	.	.	.	.	.	.
netto ^d (w %).....	A	.	.	4,8	.	.	3,7	.	.	3,6	.	.	3,3
	B	.	.	4,3	.	.	4,6	.	.	.	.	.	.
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	255,6	.	.	588,8	.	.	965,1	.	.	1 427,4
	B	.	.	248,7	.	.	624,0	.	.	.	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	x	x	130,6	x	x	116,6	x	x	117,8	x	x	101,1
	B	x	x	97,3	x	x	106,0	x	x	x			
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)	A	123 179	123 191	123 184	123 395	123 693	123 965	124 098	124 170	124 159	124 441	124 118	123 876
	B	123 948	124 014	124 105	124 291	124 645	124 159	124 214	124 308	124 150			
w tym spółki handlowe	A	7 669	7 700	7 740	7 740	7 817	7 850	7 887	7 912	7 970	8 030	8 073	8 133
	B	8 180	8 212	8 280	8 335	8 386	8 421	8 468	87 124	8 611			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	A	1 043	1 042	1 041	1 041	1 044	1 045	1 044	1 049	1 051	1 045	1 045	1 044
	B	1 052	1 050	1 057	1 061	1 064	1 063	1 069	1 072	1 074			

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. ^c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ^d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ^e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. * Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.